

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ

ABONAMENTUL:

Pe un an 10 Lei.
Pe jumătate de an 5 Lei.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ:
DUMINECA.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 208.

Nr. 3473/1921.

Notă.

Se aduce la cunoștință publică, că revista „Albina” întemeiată în anul 1897, unul dintre cele mai bune organe pentru poporul dela sate, sistată în anul 1916, în urma împrejurărilor de atunci, acum e pe cale a reapare, dacă aceasta se va face posibil prin sprijinul publicului, căci revista de sub întrebare, se susține numai prin abonații săi.

Revista va apărea săptămânal cu ilustrațiuni, iar abonamentul va fi 50 lei pe an.

Cunoscând valoarea din trecut a acestei reviste, și vrednicia acelor, cari o vor redigia și conduce; o recomandăm în atențiunea și bunăvoința credincioșilor noștri. Abonamentul este, a se trimite la adresa: Administrația revistei „Albina”, str. Mântuleasă Nr. 5. București. Arad, 23 Oct. (5 Nov.) 1921.

Consistorul ort. român.

In amintirea lui AVRAM IANCU.

Sămanul lancel Puțini eroi ai noștri au avut soarte atât de tristă, ca el

Inteligent, frumos, simpatic, cu maniere alese, cu avere frumoasă și, ca avocat, cu cunoștințe și legături întinse, el ar fi fost chemat să ajungă foarte departe în viață și societate — un adevărat „craiu al munților”, a cărui bogăție și fericire să o fi invidiat toți, dacă nu renunță el cu totul la binele și fericirea sa personală și nu se sacrifică cu desăvârșire pentru binele neamului! Sunt cunoscute cuvintele rostite de marele erou, când l-a întrebat colonelul baron Heydte șeful cancelariei guvernului ardelean, ce dorință ar avea pentru persoana sa? Întrebare la care lăncu a răspuns: „Pentru persoana mea nu doresc absolut nimic. M'am luptat pentru tron și pentru neamul românesc, nu pentru favoruri personale”.

Și totuși un astfel de om idealist, de nobil visător, a fost maltratat și batjocorit în chipul cel mai infam. El, salvatorul tronului habsburgic împotriva răsculaților unguri, el, care a fost înbiat pentru persoana sa cu distincții, ranguri și pensii mari, el a fost prins și aruncat în temnița din Alba-Iulia ca orice făcător de rele, în aceeași temniță unde au mai robit înainte de el Horia, Cloșca, Crișan și Ecaterina Varga. Într-o după amiază, când și robii aveau voie să se plimbe și să se desfășoare în aerul și lumina lui Dumnezeu, ce-i trăsni prin cap supraveghetorelui temniței, neamțului Höhn? Să-i scurteze lui lăncu și celorlalți robi timpul de plimbare, ca să aibă el cu atât mai mult timp de petrecere. Lăncu s'a împotrivit. Urmarea a fost, că Höhn a pus să-l ferece în lanțuri și astfel legat, l-a pământuit peste față.

Nu-i mirare, că bietul om pierzându-și orice credință în adevăr și dreptate, în cinstea și omenia nemțească, când a ieșit din temniță și-a pierdut mințile și umbra trist, cuprins de o adâncă melancolie din sat în sat. Fluierul era tovarășul său nedespărțit. Lui îi împărțea toată jalea sa și a neamului său. Se spune, că în clipele lui senine zicea către prietenii, cari îl întrebau despre întâmplările din 1848: „Eu nu sunt lăncu. Eu sunt numai umbra lui lăncu. Lăncu e mort!”

Și bietul de el, nici după moarte n'a avut soarte mai bună. Ziarele, revistele și cărțile străine nu-l mai scoteau din „canale”, „duh necurat”, „șef de bandă de tâlhari” etc. Iar când Românii au început să colecteze bani, ca să ridice un monument la mormânt, guvernul unguresc de pe vremuri pur și simplu a oprit orice colectă, amenințând că confiscă întreaga sumă, dacă se continuă. Și când, cu toate acestea, niște studenți universitari români dela Cluj au îndrăznit să pună pe mormântul lui o coroană de flori împodobită cu mândrul nostru triolor el au trebuit să plece peste munți în țara românească, fiindcă aici, la ei acasă, nu mai aveau loc în nici o școală.

Acum e timpul să se repare această mare nedreptate a celui mai nedreptățit dintre marii noștri oameni

„Asociațiunea” din Sibiu vrea să ridice din veniturile loteriei sale, între altele și o statuie, demnă de marele erou, în creșterii munților apuseni (Abrud). De aceea e dator tot Românul și omul adevărat să cumpere cât mai multe bilete dela această loterie cu menire așa de nobilă.

INFORMAȚIUNI.

Personal. P. S. Sa părintele nostru episcop Ioan a plecat Marți, în 22 Nov. n. la București.

Hirotonirea întru Episcop a I. P. C. Sale părintelui arhimandrit Nicolae Ivan, ales de episcop al eparhiei Cluj, va avea loc în 21 Nov. (4 Dec.) în biserica catedrală din Sibiu

Statificarea învățătorilor confesionali. Ministrul instrucțiunii publice Secretariatul general din Cluj, ca răspuns la hotărârea unanimă a Congresului nostru național bisericesc de a susține școalele confesionale, a instituit de învățători de stat pe toți învățătorii titulari și suplinitori dela școalele primare confesionale din diecesă. Ciudat procedeu!

Pe de altă parte aflăm, că guvernul nu va mai acorda în viitor nici un fel de subvenție școalelor confesionale și le va considera ca școli particulare, avizate a se susține din mijloace proprii.

Inaugurarea Dispensarului și a Ambulatorului Casei cercuale pentru asigurările sociale. Duminică, în 20 Noemvrie n. la orele 11 s'a sfințit și inaugurat cu o deosebită solemnitate în prezența Dlui ministru Gr. Trancu-Jași dispensatorul și ambulatorul casei cercuale pentru asigurările sociale. Actul sfințirii l-a oficiat părintele Dr. Teodor Botiș, director seminarial, la sfârșitul căruia a rostit o cuvântare ocazională. Solemnitate s'a încheat prin discursul frumos și însuflețit al d-lui ministru. Au fost

de față toate autoritățile în frunte cu P. S. Sa părintele nostru episcop Ioan, primarul Dr. I. Robu, corpul medicilor, reprezentanții Institutelor culturale și umanitare, ai industriașilor și muncitorilor. La orele 14:30 a avut loc un banquet la „Crucea Albă.”

Impărțirea fondurilor. Marți, în 22 Nov. n., s'a întrunit comisiune emisă din partea Sinoadelor eparhiale din Arad și Oradea-mare pentru împărțirea fondurilor comune între cele două diecese. Din comisie fac parte: părintii protopopi Andrei Horvath, Procopiu Givulescu și Dimitrie Muscan, d-nii: Petru Ionașiu, Dr. Aurei Lazar și Dr. Iustin Marșieu.

Din viața pastorală. Cercul rei. Bărzava s'a întrunit, în ședința ordinară în parohia Monoroștia. Cu aceasta ocaziune a predicat cu bun rezultat „Despre păcate” părintele Ion Macaveiu din Dumbrăvița. Părintele Ad. Mursa din Bătuța a citit o conferință bine-reușită „Despre industrie.” Președintele cercului păr. P. Binchiciu a vorbit despre scopul organizării și întrunirilor preoțești. Au luat parte mai mulți oaspeți și îndeosebi mulți credincioși din com. Bărzava, în frunte cu cantorii și inv. Gh. Fleș de acolo. S'a desfășurat între popor icioane de stil ortodox și cărți de conținut religios.

„Legea Românească” e titlu noului organ oficial de publicitate al eparhiei ortodox-române a Orăzii-Mari. Primul număr, cu un conținut bogat și instructiv, a apărut Duminică în 7/20 Noemvrie a. c. Redactor e păr. asesor consistorial Dr. A. Magler. Abonamentul 80 lei pe un an. Redacția și administrația la Consistorul ort. român din Oradea-Mare. Dorim noului confrate succes deplin întru realizarea programului său.

Românii din Jugoslavia. Suntem informați că ministrul de externe va delega o comisiune specială la Beograd pentru a pertracta cu guvernul sârbesc în chestia afacerilor bisericești și școlare ale fraților noștri din Jugoslavia!

Aviz!

A apărut: *Calendarul Diecezan din Arad pe anul 1922.* Conține: Cronologia, Sărbători și alte zile schimbăcioase, Posturile, Deslegări de post, Parastase oficiale, Sărbători naționale, Zile de repaus, Regentul anului, Anotimpurile, Partea calendaristică, Șematismul diecezei ort. rom. a Aradului, Genealogia familiei domnitoare, Taxele de postă, telegraf și telefon, Consemnarea târgurilor din Crișana, Banat, Ardeal și vechiul regat, Timpul cât poartă animalele, Timpul vânatului și o parte literară instructivă, împodobită cu mai multe clișee.

Prețul unui exemplar cu șematism 6 Lei, iar cel fără șematism 4 Lei + 1 Leu 35 bani pentru francatura recomandat. *Revânzătorii beneficiază rabat.* Se poate comanda contra bani gata, sau cu rambursă, dela Librăria Diecezană din Arad.

Concursuri.

Conform ord. lui Ven. Cons. diecezan de sub Nr. 2950/1921, prin aceasta se scrie concurs pentru îndeplinirea postului de învățător vacant dela școalele ort. române din **B-Comloș** cu termen de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala” pe lângă următoarele condițiuni:

1. Salar dela comuna bisericească 750 lei. Restul dela stat. 2. Bani de cortel 120 lei. Comuna bisericească însă și susține dreptul ca cortelul învățătorului să-l poată da în natură când va afla în comună locuință corespunzătoare, ori va putea zidi cortel învățătoresc. 3. Pentru intrările didactice profesionale 50 lei. 4. Învățătorul ales are să propună în școală lucrul de mână, și să conducă elevele în Duminică și sărbători la sf. biserică și se propună elevelor cântarea bisericească prescrisă. Pentru instrucția la școala de repetiție nu poate pretinde remunerație separată. 5. Recursele adresate comitetului parohial gr. ort. român din **B-Comloș** și ajustate cu extras de botez, diploma de învățător și eventualele atestate de serviciu sunt a se înainta Prea On. of. protopopesc gr. ort. român din **B-Comloș**.

Reflecțiile la acest post vor avea să se prezinte în vre-o Duminică ori sărbătoare în sf. biserică din **B-Comloș** pentru a face cunoștință cu poporul.

Din ședința comitetului parohial ort. rom. din **B-Comloș** ținută la 11/24 Iunie 1921.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: **Dr. Ștefan Ciocianu** protopop.

—□—

1-3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante **Dieci**, tract **Buteni**, se scrie concurs cu termen de **30 zile**.

Dotăția: 1. Sesia parohială. 2. Doauă intravilane. 3. Până când va fi casă parohială, parohia se îngrijește de locuință. 4. Birul și stolele legale. 5. Integritate de dotăție dela stat.

Dările publice după beneficiul său le va solvi alesul și va catehiza la școala confesională din loc fără remunerație.

Parohia este de clasa I, dar conform concl. conz. 3254/921 sunt admiși concurenți și cu cvalificație de cl. III-a.

Reflecții sunt poftiți a se acomoda dispozițiilor Regulamentului pentru parohii.

Reflecții din alte dieceze trebuie să dovedească consensul V. Cons. arădan, că pot reflecta la această parohie.

Comitetul parohial.

În conțelegerea cu: **F. Roxin**, ppter.

—□—

1-3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc la școala confesională ortodoxă română din **Bencecul-român** protopresbiteratul **Vinga**, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. 500 lei din cassa culturală, iar integritatea de salar până la suma fixată prin lege se va cere dela stat. 2. Cvarțir co-ăspunzător: 2 odăi, 1 bucătărie, 1 cămară cu supraedificate și grădina școlii. 3. Pentru scripturisti a învățătoarească 20 lei. 4. Pentru conferința învățătoarească 20 lei. 5. Pentru cantorat și conducerea corului va primi dela comuna bisericească 10 q grâu, 6 q cucuruz, 8 metri lemne de foc și jughere livadă.

Alesul va avea să provadă cantoratul în și afară de biserică. Învățătorul ales va avea să conducă elevii regulat la sf. biserică pe cari îi va instrui în cântările bisericești și cu care va cânta răspunsurile liturgice și va avea să conducă strana. Va instrui și va conduce școala de repetiție. De curățirea locuinței învățătoarești pe dinlăuntru se va îngriji alesul, iar de curățirea și încălzirea salei de învățământ și de curator se va îngriji comuna bisericească.

Recursele ajustate cu documentele recerute și anume. Extras de botez, diplomă de învățător, atestat de apartinență, atestat de conduită și despre eventualul serviciu de până aici adresate Comitetului parohial din **Bencecul-român**, se vor înainta oficiului protopopesc gr. ort. român din **Vinga** în termenul concursual, sub care durată reflecții au să se prezinte în sf. biserică din **Bencecul-român** în cutare Duminică ori Sărbătoare pentru a-și arăta desteritatea în cele cantonale.

Dat în ședința extraordinară a Comitetului parohial român ortodox din **Bencecul-român** la 26 Septembrie (9 Octombrie) 1921.

Remus Chendi m. p. preș. com. par. Petru Bogdan, m. p. notar al com. par.

În conformitate cu: **Dr. P. Tiucra** m. p. protopop.

—□—

1-3

Pentru întregirea parohiei devenite vacante (în urma strămutării fostului paroh **Petru Mihuta** la **Vădas**), amăsurat ord. Consist. Nr. 28-7/921, se publică de nou concurs la parohia **Pleșcuța**, cu filia **Guravăii** ppresbiteratul **Halmagiului**, județul **Arad**, cu termen de **30 zile** dela prima apariție a concursului în „Biserica și Școala” organul of. din **Arad**.

Emolumentele sunt:

1) Stolele legale dela botezuri, cununii și înmormântări; 2) Birul parohial atât din matră cât și din filie 15 litre de cucuruz sfărmat dela fiecare număr de casă (**Pleșcuța** 92 **Guravăii** 72) în natură adus la casa preotului de credincioși contribuenți, ori la învoiala reciprocă a preotului și a credincioșilor pretul de plată în timpul sovirii aceluși bir; 3) Ajutorul de stat conform cvalificației preotului, pentru care însă parohia nu garantează; 4) Casă parohială nu este, alesul va trebui să-și închirieze una pe speșele sale până la alte dispoziții.

Alesul va avea să catehizeze fără alta remunerație la școala primară de stat din loc.

Parohia e de clasa III.

Doritori de a ocupa acest post sunt poftiți, să-și substearnă recurses lor ajustate conform regulamentului p. par. și adresate comitetului par. din **Pleșcuța**, pe calea oficiului protopopesc al **Halmagiului**, în termenul de sus; totodată să se prezenteze în vre-o Duminică ori sărbătoare în bisericile din matră și filie spre a servi sf. liturgie, respective a cuvânta cu prealabila învoire a protopresbiterului.

Recurenți din alta dieceză sunt poftiți să-și prezenteze legitimația dela P. S. D. Episcop diecezan spre a dovedi că au dreptul de a recurge la parohia din dieceza noastră.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: **Cornel Lazar**, ss. protopresb. tract.

—□—

2-3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa III, din **Holtmizeș** ppresb. **Halmagiului** se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima apariție a acestuia în „Biserica și Școala”.

a) Sesia parohială în estenziune de 13 jugh. 1380 stăngeni patrați, de pe care dările publice, ecivalentul etc. va avea să le solvească alesul.

b) Birul parohial câte 1 măsură de cucuruz sfărmat în natură, adusă la locuința preotului, de fiecare număr de casă.

c) Stolele legale, dela înmormântări, botezuri și cununii.

d) Neîfiind casă parohială, până când va fi în stare să edifice una parohia va închiria pe speșele sale o casă acomodată cu grădină și supra edificate.

e) Integritate dela stat conform cvalificației preotului ales, pentru care însă parohia nu va nici o răspundere.

Alesul va fi îndatorat să catehizeze regulat în școala gr. ort. rom. primară din loc, fără alta remunerație dela parohie.

Doritori de a ocupa acest post sunt poftiți ca recurses lor ajustate cu toate documentele preserise și eventuale atestate de servicii iar cei din alta dieceză având să producă și act de consimțământ dela V. Consistor diec. din **Arad** respective dela P. S. S. D. Episcop diecezan, adresate comitetului parohial din **Holtmizeș**, să le substearnă oficiului ppresbiterat gr. ort. român din **Halmagi** până la termenul susindicat. Totodată pe lângă observarea §-ului 33 din Regulamentul p. parohii recurenți sunt poftiți a se prezenta în sf. biserică din loc în vre-o Duminică ori sărbătoare spre a servi respective cuvânta spre a face cunoștință poporului.

Din ședința comitetului par. din **Holtmizeș** ținută la 13/26 Oct. 1921.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: **Cornel Lazar** ppresbiter.

—□—

2-3

Pentru îndeplinirea parohiei **Iosășel** cu filia **Iosășel-Baitale** din protopresbiteratul **Halmagiului** devenită vacantă prin decedarea fostului paroh. **Gh. Costina**, să publică concurs cu termen de

30 zile dela prima apariție a acestuia în foaia of. „Biserica și Școala.”

Parohia e de clasa III.

Emolumentele sunt: Sesia parohială și intravilanul, circa 14 jughere pământ arător și fână, după care dările publice va avea să le solvească preotul. 2. Birul parohial de fiecare număr de casă câte una măsură de cucuruz sfărmat, dela matră și filie peste tot 97 măsuri. 3. Stolele legale dela înmormântări, boteze și cununii. 4. Casă parohială nu este. 5. Ajutorul de stat, pentru care însă parohie nu ia răspundere.

Alesul paroh va fi îndatorat să catehizeze la școala din parohia matră or filie.

Reflecții sunt poftiți a-și înainta, cererile de concurs ajustate conform Reg. p. par. cu toate documentele preserise, adresate comitetului par. deacolo, în termenul de sus. Oficiului protopresbiterat gr. ort. rom. din **Halmagi**.

Din ședința comitetului par. ținută în **Iosășel** la 5 Sept. 1921.

În conțelegere cu mine: **Cornel Lazar** protopresbiter.

—□—

2-3

Pentru îndeplinirea postului de paroh la parohia a treia nouînființată în **Arad**, prin resoluțiunea Veneratului Consistor diecezan Nr. 1203/920, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala.”

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Din cassa epitropiei parohiale anual-minte: a) 600 lei, relut pe timpul, până când se va putea esoperă folosința unei sesiuni parohiale de pământ; b) 600 lei relut de bir; c) 1200 lei relut de cvartir.

2. Dela credincioși, venitele ștolare.

3. Din cassa orașului **Arad** 285 lei anual.

4. Ajutoarele, ce le va acorda statul.

Dela recurenți să cere cvalificațiune pentru parohii de clasa primă, în senzul concluzului Nr. 84 al Sinodului eparhial din 1910, și după prealabila încunoștințare a protopresbiterului să se prezinte în vre-o Duminică ori sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea înaintea alegătorilor.

Recursele adresate comitetului parohial, se vor înainta P. On. Oficiu protopopesc din **Arad**.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: **Traian Vașian**, m. p.

—□—

3-3

În conformitate cu concluzul Ven. Consistor diecezan de sub Nr. 2907/921, se scrie concurs pentru depunerea definitivă a parohiei vacante **Iermata**, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala.”

Venitele parohiei sunt: 1. Usufructul unei sesiuni de pământ estravilan și a grădinei parohiale. 2. Dreptul la pășunat pentru 24 vite. 3. Stolele legale. 4. birul legal. 5. Integritate dela stat.

Casă parohială nu este, dările publice după beneficiul preotesc, le va suporta alesul.

Parohia este de cl. I, deci dela recurenți să recere cvalificațiunea prescrisă în concluzul sinodului eparhial, enunțat sub Nr. 84/910 II. p. 1.

Alesul preot va fi deobligat să catehizeze în școala confesională, fără alta remunerație dela parohie.

Reflecții sunt poftiți a-și înainta recurses lor, adresate comitetului par. din **Iermata** și ajustate cu documentele recerute precum și cu atestate despre eventualul serviciu de până acum, Prea On. Oficiu ppresc ort. rom. din **Ineu** (**Borosjenő**) jud. **Arad** și pe lângă observarea celor cupruse în §-ul 33, din Regulamentul pentru parohii, sunt poftiți a se prezenta în careva Duminică sau sărbătoare în sf. biserică din **Iermata**, spre a-și arăta desteritatea în oratorie și în cele rituale.

Recurenții din alta dieceză, vor dovedi protopresbiterului tractual, că au încunoștințarea P. S. Sale Domnului Episcop diecezan de a reflecta la această parohie.

Iermata, din ședința comitetului parohial ținută la 15/28 Aug. 1921.

Teodor Draia, m. p. **Gheorghe Bulz** m. p.

preș. com. par. not. com. par.

În conțelegere cu: **Ioan Georgia** m. p. protopresbiter.

—□—

3-3

Cenzurat: **V. DĂRLEA**.